

Behandling av:

Rapport 16/2023 Kvalitet i helsehus

Sak	Utvalg	Møtedato
77/23	Kontrollutvalget	26.09.2023

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget ser svært alvorlig på det som fremkommer i rapport 16/2023 *Kvalitet i helsehus* og ber Kommunerevisjonen vurdere oppstart av en utvidet oppfølgingsundersøkelse av kvaliteten ved kommunens helsehus innen utgangen av 2024.
2. Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Bystyret ser svært alvorlig på at Kommunerevisjonens rapport 16/2023 *Kvalitet i helsehus* viser at det var store utfordringer med å sikre tilfredsstillende kvalitet ved helsehusene i kommunen.

Bystyret legger til grunn at byrådet tar situasjonen på største alvor, og at byråden for helse, eldre og innbyggertjenester sørger for at anbefalingene i rapport 16/2023 blir fulgt opp.

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har undersøkt kvaliteten i kommunens helsehus. Undersøkelsen er forankret i kontrollutvalgets vedtak under Eventuelt i utvalgets møte 20.12.2022 og 31.01.2023 (sak 7). Forvaltningsrevisjonen tilhører området «brukertilpassede tjenester med tilstrekkelig kvalitet», jf. bystyrets vedtak om *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020–2024* av 21.10.2020 (sak 283).

Rapport 16/2023 *Kvalitet i helsehus* omfatter forvaltningsrevisjonen kontrollutvalget bestilte. En innledende kartleggende del av undersøkelsen ble rapportert i Kommunerevisjonens rapport 6/2023 *Helsehus i Oslo - bemanning og kompetanse* som kontrollutvalget behandlet i møte 21.03.2023 (sak 30).

Helsehusene melder om stadig sykere pasienter og mer krevende rekruttering av fagutdannet helsepersonell. Mot slutten av 2022 framkom det en rekke saker i media om pasienter som

hadde opplevd manglende behandling ved helsehus i Oslo. Byrådet har igangsatt en rekke tiltak i løpet av 2023 for å forbedre situasjonen. Ved behandling av sak 111/23 om omorganisering av helsehusene og sak 241/23 om revidert budsjett for 2023 vedtok bystyret tiltak som kan bidra til å forbedre situasjonen ytterligere.

Rapport 16/2023

Hovedproblemstillingen i forvaltningsrevisjonen har vært om kvaliteten i tilbudet i helsehus er tilfredsstillende. Problemstillingen blir blant annet belyst ved å undersøke om helsehusene sikrer forhold som

- tilstrekkelig bemanning og kvalifisert personell i det løpende arbeidet
- løpende oppfølging av pasientene, herunder gjennomføring av ernæringstiltak og oppfølging
- tilfredsstillende kommunikasjon med pasienter og pårørende

Ved alle helsehusene er det undersøkt om det er tilstrekkelig bemanning og kvalifisert personell, som er viktige aspekter ved kvaliteten i tilbudet. Ved Lilleborg helsehus og Ullern helsehus er også løpende oppfølging av pasientene med hensyn til gjennomføring av ernæringstiltak og -oppfølging samt helsehusenes kommunikasjon med pasienter og pårørende undersøkt.

Samlet sett viser undersøkelsen at det var store utfordringer med å sikre tilfredsstillende kvalitet ved helsehusene i Oslo. Breddeundersøkelsen rettet mot alle helsehus indikerer at det ikke alltid var sikret tilstrekkelig og kvalifisert bemanning. Dette er viktige faktorer for å sikre tilfredsstillende kvalitet ved helsehusene.

Kommunerevisjonen finner at personalet ved Lilleborg helsehus og Ullern helsehus arbeidet hardt for å oppnå en tilfredsstillende kvalitet i helsehuset. Det var imidlertid flere mangler og svakheter ved arbeidet, blant annet knyttet til

- nødvendige og oppdaterte opplysninger om pasientene
- kartlegging av ernæringsmessig status og vurdering av ernæringsmessig risiko hos pasientene
- mangelfulle individuelle ernæringsplaner og manglende evaluering av disse
- pasientmedvirkning
- informasjon til pårørende

Basert på forvaltningsrevisjonen har Kommunerevisjonen gitt en rekke anbefalinger:

Byråden for helse, eldre og innbyggertjenester blir anbefalt å vurdere om bebudede tiltak er tilstrekkelig for å bedre bemanningssituasjonen ved helsehusene eller om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre tilfredsstillende kvalitet på tilbudet i helsehusene, herunder tilstrekkelig bemanning og kvalifisert personell.

Ullern helsehus blir anbefalt å vurdere tiltak for å sikre kvalifisert og tilstrekkelig bemanning om natten.

Lilleborg helsehus og Ullern helsehus blir anbefalt å iverksette tiltak som sikrer at

- nødvendige og oppdaterte opplysninger om pasientene blir løpende journalført
- pårørende får nødvendig informasjon om, og at pasientene får medvirke til, gjennomføringen av tjenestetilbudet

Lilleborg helsehus og Ullern helsehus blir anbefalt å iverksette tiltak for å forbedre arbeidet med ernæringskartlegging og individuelle ernæringsplaner.

Byråden for helse, eldre og innbyggertjenester og Sykehjemsetaten blir anbefalt å benytte resultatene fra undersøkelsen av Lilleborg helsehus og Ullern helsehus som innspill i forbedringsarbeidet også overfor de to andre helsehusene.

Møteboken sendes byråden for helse, eldre og innbyggertjenester, Sykehjemsetaten, de fire helsehusene i kommunen og Kommunerevisjonen.

Vedlegg:

Kommunerevisjonens rapport 16/2023